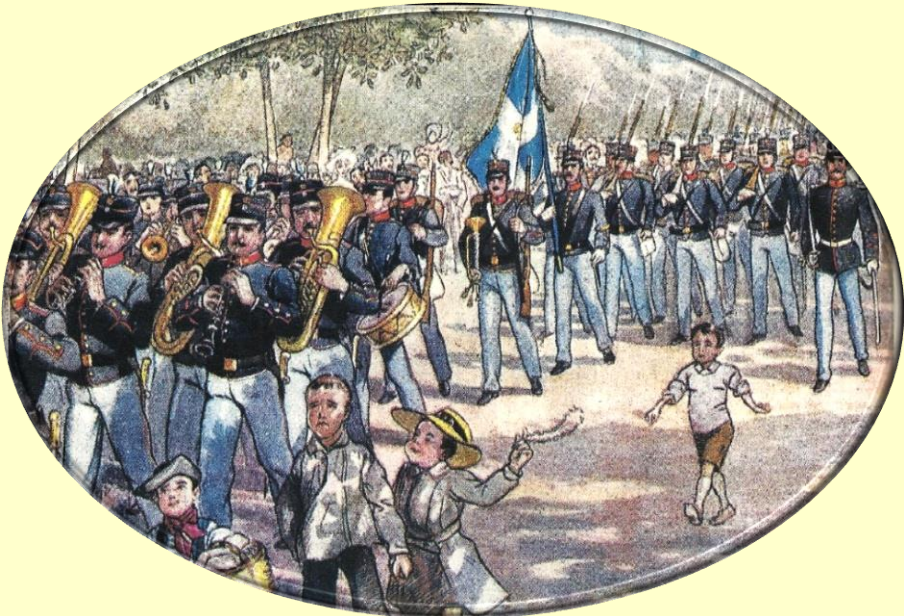

Ίωάννης Κρασσᾶς
Ἄντιστράτηγος ε.α.

100+2

Ίστορικά Ἄρθρα

Ἀθήνα Ἀπρίλιος 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Βιογραφικό.....	9
Πρόλογος.....	15
1. Η Μάχη του Μαραθώνος (490 π.Χ.).....	21
2. Η Μάχη των Πλαταιών (479 π.Χ.).....	24
3. Ο Αριστόδημος ο Σπαρτιάτης (479 π.Χ.).....	28
4. Τα Μακρά Τείχη των Αθηνών.(478 π.Χ.).....	31
5. Το Τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου.(404 π.Χ.).....	34
6. Η Μάχη των Λεύκτρων.(371 π.Χ.).....	37
7. Ο Βασιλεύς Αγησίλαος Β΄ της Σπάρτης.(359 π.Χ.).....	40
8. Η Μάχη του Γρανικού.(334 π.Χ.).....	44
9. Η Πολιορκία και η Άλωση της Τύρου.(332 π.Χ.).....	48
10. Η Μάχη των Γαυγαμήλων. (331 π.Χ.).....	51
11. Ο Άρπαλος ο Μακεδών.(324 π.Χ.).....	54
12. Ο Φωκίων ο Αθηναίος .(317 π.Χ.).....	58
13. Η Στάσις του Νίκια.(532 μ.Χ.).....	61
14. Ο Ιωάννης Ιουστινιάνης (1453)	64
15. Η Ναυμαχία της Ναυπάκτου (1571).....	67
16. Η Φιλική Εταιρεία (1814).....	71
17. Η Μάχη του Βατερλώ (1815).....	74
18. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης (1821).....	77
19. Ο Γεωργάκης Ολύμπιος (1821).....	80
20. Η Άλωση της Τριπολιτσάς (1821).....	83
21. Ο Κωνσταντίνος Κανάρης(1822).....	86
22. Ο Λόρδος Βύρων (1824).....	89
23. Η Καταστροφή των Ψαρών (1824).....	92
24. Η Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα (1825).....	95
25. Ο Παπαφλέσσας (1825).....	98
26. Οι μάχες της Βέργας και του Διρού της Μάνης (1826).....	101
27. Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης (1827).....	104
28. Οι Πειρατές της Γραμβούσας (1828).....	107
29. Η Ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών (1837).....	110
30. Ο Νικήτας Σταματελόπουλος (Νικηταράς) (1849).....	112
31. Ο Πόλεμος της Κριμαίας και η Ελλάδα (1854).....	114
32. Ο Βασιλεύς Γεώργιος Α΄ της Ελλάδος (1863).....	117
33. Η Κρητική Επανάσταση του 1866.....	120
34. Ο Δημήτριος Βούλγαρης (1877).....	125

35.	Η Συνθήκη του Βερολίνου (1878).....	127
36.	Τα Ευαγγελικά (1901).....	132
37.	Το Στρατιωτικό Κίνημα του 1909.....	135
38.	Ο Ιταλό-τουρκικός Πόλεμος του 1911.....	139
39.	Η Μάχη των Γιαννιτσών- Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος (1912).....	142
40.	Η Ελληνοσερβική Συμμαχία (1913).....	146
41.	Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (1913).....	149
42.	Η Εκστρατεία της Καλλιπόλεως (1915).....	153
43.	Η Μάχη του Σομμ (Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος) (1916).....	157
44.	Το Πρώτο Άρμα Μάχης (1916).....	161
45.	Η Μάχη του Σκρά Ντι Λέγκεν(1918).....	164
46.	Η Συνθήκη Ανακωχής της Κομπιένης (1918).....	167
47.	Η Συνθήκη του Νειγύ (1919).....	170
48.	Το Μικρασιατικό Αδιέξοδο (1921).....	173
49.	Η Επιχείρησης Καταλήψεως της Κωνσταντινουπόλεως τον Ιούλιο του 1922, από τον Ελληνικό Στρατό.....	178
50.	Η Μάχη του Αφιόν Καραχισάρ (1922).....	181
51.	Η Καταστροφή της Σμύρνης (1922).....	184
52.	Η Ανακωχή των Μουδανιών (1922).....	187
53.	Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου (1923).....	190
54.	Η Κατάληψις της Κέρκυρας από την Ιταλία το 1923.....	195
55.	Η Ανατροπή του Θεόδωρου Πάγκαλο (1926).....	198
56.	Η Εισβολή στην Πολωνία από την Γερμανία το 1939.....	201
57.	Η Γερμανική Επίθεση στην Δύση το 1940.....	205
58.	Η Μάχη της Αγγλίας 1940.....	209
59.	Η Πολεμική Προπαρασκευή του Ελληνικού Στρατού κατά τον Μεσοπόλεμο (1940).....	213
60.	Γιατί ο Μουσολίνι Επιτέθηκε κατά της Ελλάδος (1940).....	216
61.	Ο Νόμος περί Εκμισθώσεως και Δανεισμού(1941).....	220
62.	Το Συμμαχικό Εκστρατευτικό Σώμα στην Ελλάδα το 1941.....	223
63.	Εις Μνήμη Τριών Αφανών Ηρώων (1941).....	226
64.	Το ΕΑΜ (Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο) (1941).....	230
65.	Η Μάχη της Μόσχας (1941).....	233
66.	Η Επίθεση στο Πέρλ Χάρμπορ (1941).....	237
67.	Ο Ελληνικός Ιερός Λόχος κατά τον Β΄ Παγκ. Πόλεμο (1942).....	240
68.	Η Μάχη του Στάλινγκραντ (1942).....	244
69.	Η Οργάνωσις «Μίδας 614» (1943).....	247
70.	Η Μάχη του Κούρσκ (1943).....	250

71.	Η Παράδοσις της Ιταλίας κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1943)	254
72.	Η Επιχείρησις «Έπαθλο» (1943)	257
73.	Ο Εμφύλιος της Κατοχής (ΕΛΑΣ εναντίον ΕΔΕΣ) (1943)	260
74.	Η Συμφωνία Πλάκας-Μυρόφυλλου (1943)	264
75.	Η Εξέγερσις της Βαρσοβίας το 1944	267
76.	Οι Καμικάζε (1944)	270
77.	Η Μάχη των Αρδεενών (1944)	273
78.	Η Χιροσίμα και το Ναγκασάκι (1945)	276
79.	Η Διασκεπτική Συνέλευσις της Κύπρου (1947)	280
80.	Η Μάχη της Κονίτσης (1947)	283
81.	Το Σχέδιο Μάρσαλ (1948)	286
82.	Η Επιχείρησις «Κορωνίς» (1948)	289
83.	Η Επιχείρησις «Περιστέρα» (1948)	292
84.	Οι Δίκες του Νίκου Μπελογιάννη (1952)	296
85.	Το Χρονικό του Θανάτου του Στάλιν (1953)	300
86.	Ο Νικόλαος Πλαστήρας (1953)	304
87.	Ο Αλέξανδρος Παπάγος (1955)	307
88.	Η Κρίσις του Σουέζ του (1956)	311
89.	Η Ουγγρική Επανάστασις του (1956)	315
90.	Οι Τρεις Ημέρες της Διασκέψεως του Λονδίνου για την Κύπρο το 1959	318
91.	Η Υπόθεσις Φράνσις Πάουερς (1960)	321
92.	Η Κρίσις των Πυραύλων της Κούβας (1962)	325
93.	Η Ρήξις Παύλου-Καραμανλή (1963)	328
94.	Η Αποστασία του 1965	332
95.	Το Δυστύχημα στο Παλομάρες (1966)	335
96.	Ο Πόλεμος των Έξι Ημερών (1967)	338
97.	Ο Αραβοϊσραηλινός Πόλεμος του 1973 Α΄ Μέρος	344
98.	Ο Αραβοϊσραηλινός Πόλεμος του 1973 Β΄ Μέρος	349
99.	Η Επιχείρησις «ΝΙΚΗ» (1974)	354
100.	Η Επιχείρησις «ΕΝΤΕΜΠΕ» (1976)	357
101.	Η Κρίσις των Ιμίων (1996)	363
102.	Το Νόημα της Θυσίας των Πεσόντων στα Ίμια	368
	Βιβλιογραφία	375

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Ὀλβιος ὅστις ἱστορίας ἔσχεν μάθησιν (εἶναι εὐτυχῆς ὁποῖος γνωρίζει ἱστορία)». Ευριπίδης

Στην συνέχεια της εκδόσεως του βιβλίου μου «100+1 Ιστορικά Άρθρα» αποφάσισα την έκδοση ενός δευτέρου, στην ίδια μορφή με το πρώτο, με τον τίτλο «100+2 Ιστορικά Άρθρα». Θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς, όλους όσους διάβασαν το πρώτο βιβλίο μου. Θέλω να εκφράσω ιδιαίτερες ευχαριστίες σ' όσους επεσήμαναν τα λάθη και τις παραλείψεις της πρώτης εκτυπώσεως, τα οποία μερίμνησα να διορθώσω.

Τα άρθρα που περιέλαβα στο νέο βιβλίο συμπληρώνουν τα άρθρα του πρώτου και αναφέρονται σε γεγονότα από την αρχαιότητα μέχρι την σύγχρονη εποχή, τοποθετημένα κατά απόλυτη χρονολογική σειρά. Τα «100+2 Ιστορικά Άρθρα», σε σχέση με το πρώτο βιβλίο, έχουν τις εξής διαφορές:

α. Οι εικόνες έχουν ενσωματωθεί στο κείμενο με διακριτό περίγραμμα (κορνίζα).

β. Στα άρθρα που αναφέρονται σε μάχες έχω τοποθετήσει χάρτες των επιχειρήσεων και σκίτσα στρατιωτών με στολές της εποχής.

γ. Στο τέλος κάθε άρθρου αναγράφω την ημερομηνία συγγραφής.

Τα άρθρα εγράφησαν κατά την περίοδο 2014-2018. Υπάρχει διαφοροποίηση των γραπτών μου στα 5 χρόνια που γράφω. Ελπίζω προς το καλύτερο.

Σχετικά με τον τρόπο συγγραφής θα ήθελα να αναφέρω ότι τα κείμενα περιλαμβάνουν κατά σειρά τις εξής παραγράφους:

α. Την περιγραφή του γεγονότος.

β. Το ιστορικό.

γ. Τα ουσιώδη περιστατικά του συμβάντος.

δ. Τις συνέπειες του γεγονότος.

ε. Στο τέλος αναγράφω προσωπικά μου συμπεράσματα και παρατηρήσεις.

Η ιδέα του τρόπου συγγραφής εστιάζεται στην συνοπτική περιγραφή του γεγονότος και απευθύνονται σ' αυτούς που δεν επιζητούν την λεπτομερή αφήγηση. Για τα σημαντικά γεγονότα ή τους μεγάλους της ιστορίας έχω συγγράψει αριθμό άρθρων πχ: Μέγας Αλέξανδρος, Ελληνική επανάσταση, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος κλπ.

Ο κυρίαρχος παράγων όλων των πολεμικών αναμετρήσεων είναι ο άνθρωπος. Οι περισσότεροι άνθρωποι από την φύση τους είναι αγωνιστές, διεκδικητές και υπερασπιστές. Όταν ενδύονται την στολή του στρατιώτου, τότε μεταβάλλεται και η ψυχολογία τους και μεταπίπτουν σε μία διαφορετική κατάσταση, όπου δίπλα στο όνομά τους προσδιορίζεται και η θέση τους στο στράτευμα, στρατιώτης, επιλοχίας, συνταγματάρχης, στρατηγός. Οι αρχηγοί αποτελούν κάτι το ξεχωριστό, γιατί η υστεροφημία τους πολλές φορές υπερβαίνει το ίδιο το γεγονός, πχ: Λεωνίδα, Αλέξανδρος, Ναπολέον.

Η διατήρηση της διατάξεως του στρατεύματος αποτελεί προϋπόθεση για την νίκη. Οι Σπαρτιάτες τον «ρίψασπι» (αυτόν που έρριχνε την ασπίδα και εγκατέλειπε την παράταξη) τον τιμωρούσαν με θάνατο, γιατί δημιουργούσε ρήγμα στην συνοχή της φάλαγγος. Η ατομικότητα επανέρχεται, όταν γενικευθεί η συμπλοκή, οπότε και χάνεται ο έλεγχος των στρατιωτών από τον αρχηγό, γεγονός που καταλήγει συνήθως σε ήττα. Η ένοπλη αναμέτρηση είναι κάτι πολύπλοκο και απλό συγχρόνως. Ένα θραύσμα ή μία σφαίρα μπορεί να θέσει εκτός μάχης τον αρχηγό και να καθορίσει σε ελάχιστο χρόνο την έκβαση της συγκρούσεως. Άλλες μάχες διαρκούν για πολύ χρόνο, όταν η αποφασιστικότητα και οι ικανότητες των στρατευμάτων είναι ισοδύναμες. Η νίκη είναι αποτέλεσμα της αρμονικής συνεργασίας του αρχηγού και των στρατιωτών. Η σχέση τους είναι αμφίδρομη και μοναδική. Ανεξάρτητα από την χρονολογία, την στολή, την σημαία και το όπλο, ο στρατιώτης παραμένει απaráλλαχτος ανά τους αιώνες. Η λέξη στρατιώτης καλύπτει όλους τους βαθμούς, γι' αυτό πολύ στρατηγοί στα απομνημονεύματα τους δηλώνουν στρατιώτες: Ο Αντιστράτηγος Θρασύβουλος Τσακαλώτος (40 χρόνια στρατιώτης της Ελλάδος), ο Στρατάρχης Χάιντς Γκουντέριαν [Οι αναμνήσεις ενός στρατιώτου

(Γερμανία)], ο Στρατηγός Ομάρ Μπράντλεϋ [Η ιστορία ενός στρατιώτου(ΗΠΑ)]. Η λέξη στρατιώτης ετυμολογικά προέρχεται από το ρήμα «στρώννυμι» και αναφέρεται σ' αυτόν που δικαιούται «στρωμνής», δηλαδή δύναται να κοιμάται στον στρατώνα. Η λέξη οπλίτης προέρχεται απ' αυτόν που φέρει «το όπλον» που στην αρχαία ελληνική σημαίνει η ασπίδα και αναφέρεται στους «βαρέως οπλισμένους οπλίτες του πεζικού», οι οποίοι συγκοτούσαν την φάλαγγα. Η αγγλική λέξη «soldier» που χρησιμοποιείται για το στρατιώτη, προέρχεται από την λατινική λέξη σολδίο (solidus) που περιγράφει το ρωμαϊκό νόμισμα, το οποίο αποτελούσε την ημερησία αποζημίωση του επ' αμοιβή στρατιώτου. Σε κάθε περίπτωση ο στρατιώτης οφείλει να εκτελεί το καθήκον του, το οποίο διαχρονικά δια τον Έλληνα στρατιώτη είναι η υπεράσπιση της πατρίδος του. Το καθήκον αυτό περιγράφεται με τον πιο εναργή τρόπο στον όρκο των αρχαίων Αθηναίων εφήβων, τον οποίον απήγγειλαν σε δημόσια τελετή στην Πνύκα. Τότε ελάμβαναν από την πολιτεία το δόρυ και την ασπίδα και άρχιζαν την διετή στρατιωτική τους θητεία.

«Δὲ θὰ ντροπιάσω τὰ ὄπλα μου, οὔτε θὰ ἐγκαταλείψω τὸν συμπολεμιστὴ μου ὅπου κι ἂν ταχθῶ νὰ πολεμήσω, θὰ ὑπερασπίζω τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὄσια, καὶ μόνος καὶ μὲ τοὺς πολλοὺς, καὶ τὴν πατρίδα δὲν θὰ παραδώσω μικρότερη, ἀλλὰ μεγαλύτερη καὶ μαχητικότερη ἀπ' ὅση θὰ μοῦ παραδοθεῖ. Θὰ ὑπακούω πρόθυμα σ' αὐτοὺς ποὺ διακάζουν κάθε φορά καὶ θὰ πολιτεύομαι σύμφωνα μὲ τοὺς καθιερωμένους θεσμούς καὶ σὲ ὅσους ἄλλους νόμιμα θεσπισθοῦν. Κι ἂν κάποιος ἀναιρέσει τοὺς θεσμούς ἢ τοὺς ἀμφισβητήσῃ, δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψω, θὰ τὸν πολεμήσω εἴτε μόνος εἴτε μαζί μὲ τοὺς πολλοὺς. Καὶ τίς ἱερὲς παρακαταθῆκες τῶν πατέρων θὰ τιμήσω. Μάρτυρές μου οἱ θεοὶ Ἄγραυλος, Ἐνυάλιος, Ἄρης, Ζεὺς, Θαλλῶ, Αὐξῶ, Ἥγεμόνη».

Η ενασχόληση με την εξέταση των ενόπλων αναμετρήσεων με οδήγησε στο συμπέρασμα ότι οι στρατιωτικοί κατατάσσονται σε δύο κυρίως κατηγορίες. Αυτοί που θέτουν υπεράνω όλων την εκτέλεση του καθήκοντος και οι άλλοι στους οποίους οι ενέργειές τους ποδηγετούνται από το ένστικτο της αυτοσυντηρήσεως και το φόβο. Η εξέλιξη των μαχών οδηγεί συχνά σε καταστάσεις πέρα από την ανθρώπινη λογική, οπότε το γεγονός

μετατρέπεται σε ηρωική πράξη και οι πρωταγωνιστές του κερδίζουν την αθανασία.

Όλα τα ιστορικά πρόσωπα που αναφέρω στα άρθρα μου, κινήθηκαν μέσα στην ιστορία, εκτός από τον Μεγάλο Αλέξανδρο, ο οποίος έσπρωξε την ιστορία στην κατεύθυνση που εκείνος επέλεξε. Για τον Αλέξανδρο όλος ο κόσμος ήταν δικός του, για τους άνδρες του όλος ο κόσμος ήταν ο Αλέξανδρος. Κατέστησε την Ελλάδα υπερδύναμη και χάρισε την οικουμενικότητα στον ελληνικό πολιτισμό. Ένα μνημείο εφάμιλλο του συμβολισμού και του μεγέθους της Ακροπόλεως, υποχρεούμεθα να ανεγείρουμε προς τιμή του στην Αθήνα. Η αποποίηση εκ μέρους τμήματος των συγχρόνων Ελλήνων της δόξας του Αλεξάνδρου, σημαίνει ότι το μυαλό μας κάπου νοσεί.

Όλα τα άρθρα εγράφησαν με σκοπό να αποτίσουν φόρο τιμής σ' όσους θυσιάσθηκαν για την υπεράσπιση της πατρίδος τους. Ως Έλληνες οφείλουμε αιώνια ευγνωμοσύνη σε όλους τους προγόνους μας, οι οποίοι πολέμησαν και πολλοί άφησαν την τελευταία τους πνοή στα πεδία των μαχών, προκειμένου να συνεχίσουμε να υφιστάμεθα ως έθνος επί της γης.

Παπάγου Άπρίλιος 2018
Άντιστράτηγος ε.α. Ίωάννης Κρασσάς

Ο Άρπαλος ο Μακεδών

«Ζών μὲν ἐπαινοῦ, ἀποθανών δέ μακαρίζου (Ὅσο ζεῖς νὰ σέ ἐπαινοῦν καὶ ὅταν πεθάνεις νὰ σέ καλοτυχίζουν)». Περίανδρος ὁ Κορίνθιος (668-584 π.Χ).

Το καλοκαίρι του 324 π. Χ. κατέπλευσε στο Σούνιο ο Άρπαλος θησαυροφύλακας και στενός φίλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου, με 30 πλοία, 6.000 μισθοφόρους και 5.000 τάλαντα¹ τα οποία υπεξαίρεσε από το βα-

Ο Μέγας Αλέξανδρος.

σιλικό θησαυροφυλάκιο. Οι Αθηναίοι κατόπιν προτάσεως του Δημοσθένους αρνήθηκαν να τον δεχθούν και απαγόρευσαν τον ελλιμενισμό των πλοίων του στον λιμένα του Πειραιώς. Ο Άρπαλος ασφάλισε τον στόλο του και τον θησαυρό του στο Ταίναρο και επέστρεψε στην Αθήνα ως ικέτης, με τρία πλοία και 700 τάλαντα, με την ιδιότητα του Αθηναίου πολίτου, την οποία απέκτησε, μετά την προμήθεια της πόλεως με σιτάρι κατά την περίοδο της σιτοδείας (330-326 π.Χ.). Η πόλη απέρριψε την πρότασή του, να

επαναστατήσουν εναντίον του Αλεξάνδρου, ο οποίος ήδη είχε ζητήσει την παράδοσή του και την επιστροφή των χρημάτων. Οι Αθηναίοι, προκειμένου να αποφύγουν την έκδοσή του, τον φυλάκισαν και κατάσχεσαν τα 700 τάλαντα, τα οποία φυλάχθηκαν στην Ακρόπολη με ευθύνη του Δημοσθένους.

Η Δωροδοκία

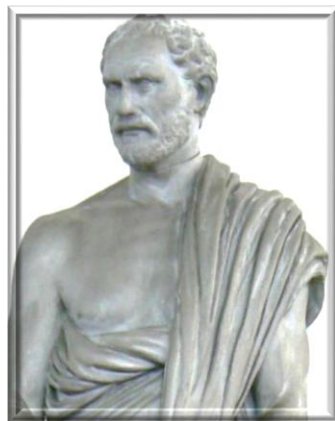
Ο Άρπαλος μετά από λίγες ημέρες δραπέτευσε με την βοήθεια των φυλάκων. Το θέμα πήρε απρόβλεπτη τροπή, όταν από τα κατασχεθέντα χρήματα δεν βρέθηκαν παρά 350 τάλαντα. Οι υποψίες επικεντρώθηκαν στον Δημοσθένη, ο οποίος ήταν ο κύριος υπεύθυνος για τον χειρισμό της υποθέσεως. Η έρευνα για την ανεύρεση των απολεσθέντων χρημάτων ανατέθηκε στον Άρειο Πάγο, ο οποίος τον Φεβρουάριο του 323 κατέθεσε τον κατάλογο των δωροδοκηθέντων. Ανάμεσα τους ήταν ο Δημοσθένης,

¹ Η μεγαλύτερη αρχαία νομισματική μονάδα ισοδύναμη της αξίας 25 κιλών χρυσού.

ο στρατηγός Φιλοκλής, ο γαμπρός του στρατηγού Φωκίωνος Χαρικλής, ο ρήτορας Αγωνίδης και πολλοί άλλοι. Στο δικαστήριο της Ηλιαίας,² υπό εξαιρετικά φορτισμένο κλίμα, πρώτος καταδικάσθηκε ο Δημοσθένης σε πρόστιμο 50 ταλάντων, ο οποίος παραδέχθηκε ότι έλαβε 20 τάλαντα, αλλά ισχυρίσθηκε ότι το έκανε για εθνικούς σκοπούς. Αδυνατώντας να πληρώσει το πρόστιμο φυλακίσθηκε αλλά δραπέτευσε και κατέφυγε στην Αίγινα. Ανάλογες ποινές επιβλήθηκαν στους υπόλοιπους καταδικασθέντες. Ο Άρπαλος μετέβη στην Κρήτη, όπου δολοφονήθηκε από τον Σπαρτιάτη Θίβρωνα, αρχηγό των μισθοφόρων που στρατολόγησε. Η υπόθεση άλλαξε τις ισορροπίες των πολιτικών δυνάμεων στην Αθήνα, με την επικράτηση των υπερμάχων της εξεγέρσεως κατά του Αλεξάνδρου.

Βίος και Πολιτεία

Ο Άρπαλος προέρχονταν από ευγενική οικογένεια ιδρυτής της οποίας θεωρούνταν ο μυθικός ήρωας Έλυμος. Ανήκε στον στενό κύκλο των παιδικών φίλων του Αλεξάνδρου και συμμαθητής του στις διδασκαλίες του Αριστοτέλους. Την εποχή της ψυχρότητας των σχέσεων του Φιλίππου με τον Αλέξανδρο, λόγω του γάμου του με την Κλεοπάτρα, εξορίσθηκε μαζί με τον Πτολεμαίο, τον Νέαρχο, τον Ερίγυιο και τον Λαομέδοντα. Ο Αλέξανδρος κατά την εκστρατεία του κατά της Περσίας του ανέθεσε τα καθήκοντα του θησαυροφύλακος, λόγω του ότι ήταν εκ γενετής χωλός. Πριν από την μάχη της Ισσού κατέφυγε στα Μέγαρα αφού είχε υπαρπάξει μέρος του ταμείου. Ο Αλέξανδρος τον συγχώρεσε και ανέλαβε εκ νέου τα καθήκοντά του. Μετά την κατάλυση του περσικού κράτους στο ταμείο του Αλεξάνδρου υπήρχαν 700.000 τάλαντα (630 δις Ευρώ). Μετά την αναχώρηση του Αλεξάνδρου για την Ινδία, ο Άρπαλος

Ο Δημοσθένης.

² Ήταν το κυριότερο δικαστήριο των αρχαίων Αθηνών, μέλη του οποίου μπορούσαν να γίνουν όλοι οι γνήσιοι Αθηναίοι πολίτες άνω των 30 ετών.

έχασε κάθε αίσθηση του μέτρου κατασπαταλώνοντας χρήματα προς ικανοποίηση των κάθε είδους απολαύσεων. Είχε ιδιαίτερη αδυναμία στην Αθηναία εταίρα Πυθιονίκη με την οποία απέκτησε μία θυγατέρα. Μετά τον θάνατό της ζήτησε από τους Αθηναίους να κτίσουν ναό στο όνομά της και να τιμούν την μνήμη της. Η υψηλή χορηγία διέλυσε τις όποιες συνειδησιακές αντιρρήσεις, με αποτέλεσμα να ανεγείρουν το ναό της Αφροδίτης Πυθιονίκης. Η επίσης Αθηναία εταίρα Γλυκέρα έγινε η νέα ευνούμενη του, προς την οποία απαίτησε να της αποδίδονται βασιλικές τιμές. Ο Άρπαλος μαθαίνοντας την επιστροφή του Αλεξάνδρου από τις Ινδίες και θεωρώντας βέβαιη την τιμωρία του, συγκρότησε δικό του στρατό και στόλο και κατέφυγε στην Αθήνα συναποκομίζοντας 5.000 τάλαντα.

Τότε και Τώρα

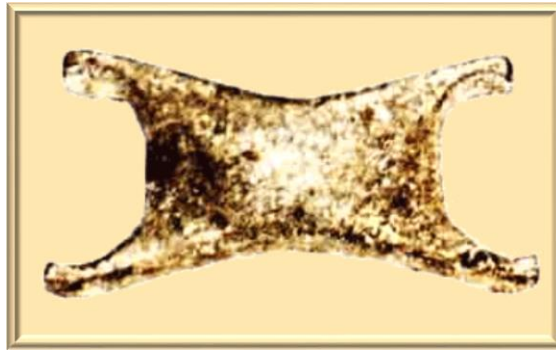
Ο Άρπαλος ήταν σκλάβος των αχαλίνωτων παθών του και πρόδωσε την φιλία του Αλεξάνδρου, χωρίς να εκτιμήσει την συγνώμη του στην πρώτη εκτροπή του. Η υπόθεση των «Αρπάλειων χρημάτων» αναζωπύρωσε τα αντιμακεδονικά αντανάκλαστικά των Αθηναίων. Μέσα σ' ένα κλίμα ακραίου λαϊκισμού, δημαγωγίας και αλληλοκατηγοριών αποφάσισαν να επαναστατήσουν κατά της «καταδυναστεύσεως» του Αλεξάνδρου. Στον «Λαμιακό Πόλεμο»³ που ακολούθησε οι Αθηναίοι απώλεσαν όσα με τόσο κόπο είχε πετύχει με την χρηστή του διοίκηση ο Λυκούργος,⁴ εφάμιλλα της εποχής του Περικλέους. Τηρουμένων των αναλογιών το κλίμα στην Αθήνα εκείνη την εποχή προσομοίαζε μ' αυτό του «σκανδάλου Κοσκωτά» το 1988. Οι σύγχρονοι Έλληνες, τιμητές των πάντων, κουτοπόνηροι επαρχιώτες της Ευρώπης, προσπαθούμε να κρύψουμε τον Άρπαλο

³ (323-324 π.Χ.) οι δυνάμεις των Αθηναίων πολιόρκησαν τον Αντίπατρο στο φρούριο της Λαμίας, απ' όπου έλαβε το όνομα του. Μετά την νίκη του Αντιπάτρου καταργήθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα στη Αθήνα και θανατώθηκαν οι αντιμακεδόνες πολιτικοί.

⁴ (390-324 π.Χ.). Πολιτικός και ρήτορας κατείχε επί δωδεκαετία διάφορες διοικητικές θέσεις. Η ευσυνειδησία στην άσκηση των καθηκόντων του συνέβαλε στην αύξηση των εσόδων στα 1.200 τάλαντα. Οικοδόμησε το Παναθηναϊκό στάδιο, το ωδείο του Διονύσου, ναυπήγησε 300 πολεμικά πλοία και φρόντισε για την κατασκευή όπλων και την αποθήκευσή τους. Ήταν άνθρωπος άτεγκτος και άκαμπτης αυστηρότητας.

που κρύβουμε μέσα μας, επικαλούμενοι την αρχαία μας δόξα, ενώ αξιώνουμε να μας αναγνωρισθούν αξίες και αρετές για τις οποίες δεν αγωνιζόμαστε αξιόπιστα να αποδείξουμε ότι διαθέτουμε.

(19 Ιουλ. 2017)

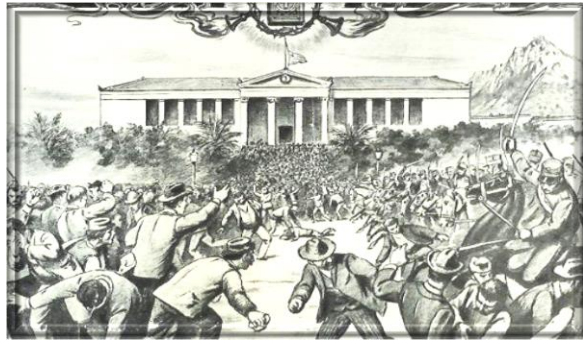

Χρυσό Τάλαντο.

Τα Ευαγγελικά

«Τό Θεϊόν και οί νόμοι, εὔ μὲν ἀγόντων, εἰσίν ὠφέλιμοι κακῶς δε ἀγόντων οὐδέν ὠφελοῦσιν». Σόλων Ἀρχαῖος Ἀθηναῖος νομοθέτης καί φιλόσοφος.

Στις 16:00 της 8^{ης} Νοεμ. 1901, φοιτητές και συντεχνίες εργαζομένων πραγματοποίησαν πάνδημο συλλαλητήριο στους στύλους του Ολυμπίου Διός. Πάνω από 50.000 άτομα διαδήλωσαν την αντίθεση τους για την μετάφραση των Ευαγγελίων στην δημοτική. Ο φανατισμός του πλήθους υπήρξε μεγάλος. Δυνάμεις της χωροφυλακῆς ενισχυμένες από στρατιωτικά και ναυτικά τμήματα, ανέλαβαν την διατήρηση της τάξεως. Μετά την διάλυση του συλλαλητηρίου, στην οδό Κοραή, ναυτικό ἀγῆμα ἀνοίξε πυρ εναντίον διαδηλωτῶν, με ἀποτέλεσμα τον πρώτο νεκρό διαδηλωτή. Οι συμπλοκές γενικεύθηκαν και για 2 ὥρες το κέντρο της Αθήνας μετατράπηκε σε πεδίο μάχης. Τα θύματα ανήλθαν σε 8 νεκρούς και 80 τραυματίες.

Απεικόνιση των «Εὐαγγελικῶν» επεισοδίων στον τύπο της εποχῆς.

Τα Αίτια

Οι αντιδράσεις είχαν σαν αφορμή την δημοσίευση στην εφημερίδα Ακρόπολη περικοπών του κατά Ματθαίου Ευαγγελίου, μεταφρασμένων στην δημοτική από τον Αλέξανδρο Πάλλη.⁵ Οπαδός της μαλλιαρῆς ο συγγραφέας, χρησιμοποίησε ακραίες εκφράσεις, όπως «*κρυφό τσιμπούσι*» για τον Μυστικό Δείπνο. Ο ιδρυτής και εκδότης της εφημερίδος Βλάσσης Γαβριηλίδης έκρινε χρήσιμο και θεάρεστο να γίνει κατανοητό το Ευαγγέλιο από όλους. Λόγω ὁμως των μεγάλων αντιδράσεων η δημοσίευση των μεταφράσεων σταμάτησε την 20^η Οκτωβρίου. Η πρώτη μετάφραση του

⁵ Ο Αλέξανδρος Πάλλης [Πειραιάς 15 Μαρτίου 1851-Λίβερπουλ (Αγγλίας) 17 Μαρτίου 1935] υπήρξε λογοτέχνης, μεταφραστής και, πρωταγωνιστής στον αγώνα για την επικράτηση της δημοτικής γλώσσας (δημοτικισμός).

Ευαγγελίου στην καθομιλουμένη είχε γίνει από την Βασίλισσα Όλγα⁶ ένα έτος πριν. Η ενέργειά της είχε σαν σκοπό την κατανόηση του Ευαγγελικού λόγου από όλους τους Έλληνες. Η μετάφραση έγινε από την ιδιαίτερα της γραμματέα Ιουλία Σουμάκη, με την βοήθεια του θείου της καθηγητού πανεπιστημίου Ιωάννη Πανταζίδη. Η βασίλισσα Όλγα αιτήθηκε δύο φορές από την Ιερά Σύνοδο την άδεια εκδόσεως της μεταφράσεως, η οποία όμως δεν την παρέσχε. Τελικά η Όλγα με δικά της έξοδα, μετά από «*προφορική άδεια*» του Μητροπολίτου Αθηνών Προκοπίου, προέβη στην έκδοση 1.000 αντιτύπων τα οποία εξαντλήθηκαν. Η Όλγα έγινε στόχος του αντιμεταφραστικού κινήματος, στην οποία καταλόγισαν, λόγω της ρωσικής καταγωγής της, την πρόθεση ενισχύσεως του σλαβισμού στα βαλκάνια.

Καταδίκες και Αφορισμοί

Την 5^η Νοεμ. 1901 η Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, απέστειλε καταδικαστικό υπόμνημα των μεταφράσεων στην Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία την 7^η Νοεμ. εξέδωσε σχετική εγκύκλιο. Κάθε μετάφραση του Ευαγγελίου σε απλούστερη Ελληνική γλώσσα καταδικαζόταν ως βέβηλη. Οι φοιτητές απαιτούσαν πλέον το αφορισμό των ιερόσυλων, συμπεριλαμβανομένης και της βασιλίσσης Όλγας.

Οι Συνέπειες

Τα αιματηρά επεισόδια είχαν σαν αποτέλεσμα την αντικατάσταση του μητροπολίτου Αθηνών και την παραίτηση της κυβερνήσεως Γεωργίου Θεοτόκη. Στο Σύνταγμα της Ελλάδος, όπως αναθεωρήθηκε με το ψήφισμα, της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, την 27^η Μαΐου 2008,

⁶ Γεννήθηκε το 1851 στην Πετρούπολη της Ρωσίας και απεβίωσε το 1926 εις την Ρώμη. Μεγάλη Δούκισσα της Ρωσίας, κόρη του Μεγάλου Δουκός Κωνσταντίνου Νικολάγιεβιτς, αδελφού του Τσάρου Νικολάου Β'. Υπανδρεύτηκε σε ηλικία 16 χρονών τον Βασιλέα της Ελλάδος Γεώργιο Α, με τον οποίο απέκτησε 8 παιδιά. (5 αγόρια και 3 κορίτσια). Η φιλανθρωπική της δράση καθ' όλη την διάρκεια της μακράς βασιλείας της υπήρξε πλουσιότατη. Ίδρυσε, με δωρεές ομογενών εκ Ρωσίας και από άλλες χώρες, το θεραπευτήριο « Ευαγγελισμός» την «Σχολή Νοσοκόμων» και το «Ρωσικό Νοσοκομείο στον Πειραιά» (νυν Ναυτικό Νοσοκομείο Πολεμικού Ναυτικού, Κέντρο Ειδικής Φροντίδας Παιδιού). Η Όλγα ενδιαφέρθηκε σε μεγάλο βαθμό για την βελτίωση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων και ιδιαίτερα των ανηλίκων.

στο άρθρο 3, παράγραφος 3, αναγράφεται: «Το κείμενο της Αγίας Γραφής τηρείται αναλλοίωτο. Η μετάφρασή του σε άλλο γλωσσικό τύπο απαγορεύεται, χωρίς την έγκριση της Αυτοκέφαλής Εκκλησίας της Ελλάδος, και της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας στην Κωνσταντινούπολη».

(26 Οκτ. 2014)

Η Βασίλισσα Όλγα σε ηλικία δεκάξι χρονών.

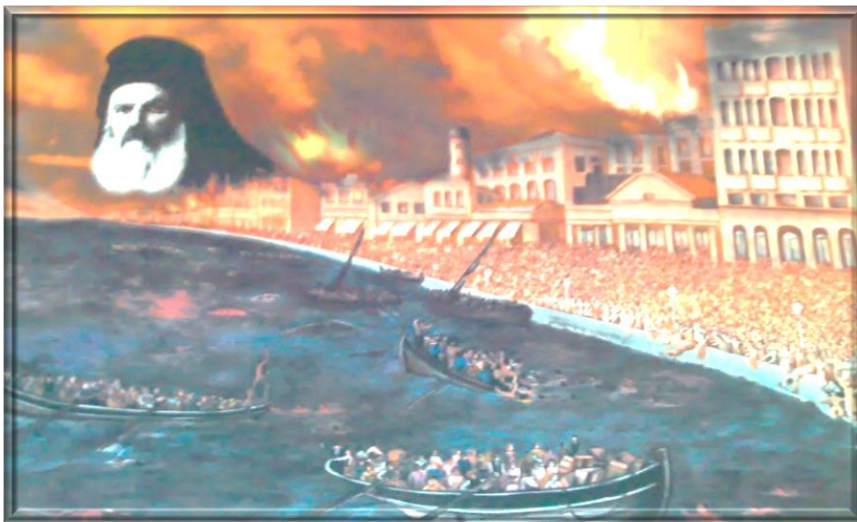
Η Καταστροφή της Σμύρνης

«Ο Έλληνισμός τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατεβαίνει πλέον εἰς τόν Ἄδην, ἀπό τοῦ ὁποῦ καμμία πλέον δύναμις δέν θα δυνηθῇ νά τόν σώσῃ». Ἡ τελευταῖα ἐπιστολή τοῦ Χρυσοστόμου Σμύρνης πρὸς τὸν Ἑλ. Βενιζέλο τὴν 7^η Σεπ. 1922.

Τὸ πρωὶ τῆς 9^{ης} Σεπτεμβρίου 1922, εἰσήλθε στὴν Σμύρνη ἡ προφυλακὴ τοῦ στρατοῦ τοῦ Κεμάλ, ἀποτελούμενη ἀπὸ 400 Τούρκους ὑπτεῖς. Τὴν προηγούμενη ἡμέρα εἶχαν ἀποχωρήσει ἀπὸ τὴν πόλη οἱ τελευταῖοι Ἕλληνες στρατιωτικοὶ καὶ οἱ υπάλληλοι τῆς ἐλληνικῆς διοικήσεως. Ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής Ἀριστείδης Στεργιάδης⁷ ἀποχώρησε τὴν 19:00 τῆς 8^{ης} Σεπ. με τὸ βρετανικὸ πολεμικὸ πλοῖο Iron Duke (Σιδερένιος Δούκας).

Ἡ Σφαγὴ

Ὁ επικεφαλὴς τῶν τουρκικῶν δυνάμεων Νουρεντίν Πασάς, στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς Σμύρνης πρὶν τὴν ἀφίξη τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ἔθεσε

Ἡ Σμύρνη μόνα καίγεται.

ἀμέσως σε ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιο ἀφανισμοῦ τῶν χριστιανῶν τῆς πόλεως καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν περιουσιῶν τους. Ἀπὸ τὸ βράδυ τῆς 9^{ης} Σεπ. ἀρχισε ἡ συστηματικὴ σφαγὴ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἀρμενίων τῆς πόλεως

⁷ Ὁ Στεργιάδης δὲν ἐπέστρεψε ποτὲ στὴν Ελλάδα καὶ διέμεινε μέχρι τὸν θάνατο τοῦ στὴν Γαλλία.

και η λεηλασία των υπαρχόντων τους. Σε πρώτη φάση συλλαμβάνονταν και εκτελούντο ομαδικά οι άνδρες, ενώ στην συνέχεια θανατώνονταν όσα γυναικόπαιδα είχαν να αναζητήσει καταφύγιο στις εκκλησίες και σε χώρους συναθροίσεων. Η ελληνική και αρμενική συνοικία μετατράπηκαν σε σφαγεία ανθρώπων, όπου το αίμα των αμάχων στην κυριολεξία «έτρεξε ποτάμι». Την ίδια ημέρα, ο Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος παραδόθηκε από τον Νουρεντίν στο μαινόμενο όχλο, ο οποίος μετά από φρικτή κακοποίηση, παρέδωσε την ψυχή του στον Κύριο και εισήλθε στην χορεία των Αγίων της Εκκλησίας μας. Μέχρι την Τετάρτη της 13^{ης} Σεπ. οι αιμοδιψείς δολοφόνοι εξόντωσαν πάνω από 30.000 άτομα, σ' ένα παραλήρημα κτηνώδους βίας και φυλετικού μίσους. Τα χειρότερα όμως δεν είχαν έλθει.

Η Πυρκαγιά

Την αποφράδα εκείνη Τετάρτη, ο άνεμος έπνεε προς την ελληνική συνοικία. Ο τουρκικός στρατός βάσει σχεδίου άρχισε την πυρπόληση της πόλεως, διαφυλάττοντας ανέπαφα το τουρκικό και εβραϊκό τμήμα αυτής. Επί τέσσερεις ημέρες, σε σκηνές βιβλικής αποκαλύψεως, ο φοβερός ήχος της πύρινης καταστροφής, αναμεμιγμένος με τα πιο ανατριχιαστικά ανθρώπινα ουρλιαχτά, συνέθεταν ένα σκηνικό δαντικής κολάσεως. Οι απελπισμένοι χριστιανοί «συνωστισμένοι» στην αποβάθρα της Σμύρνης δεν είχαν οδό διαφυγής, από την μια η θάλασσα και από την άλλη η φωτιά. Ο υπολογισμός των θυμάτων πρέπει να υπερέβη τις 100 χιλιάδες, χωρίς να είναι δυνατόν να καθορισθεί επακριβώς. Πέρα των 180.000 Ελλήνων που ζούσαν στην αποτεφρωθείσα περιοχή, πρέπει να συμπεριλάβουμε άλλους τόσους πρόσφυγες που είχαν καταφύγει στην Σμύρνη μετά την προέλαση των Τούρκων.

Οι Ευθύνες μας

Με την καταστροφή της Σμύρνης τερματίσθηκε η ελληνική παρουσία 25 και πλέον αιώνων στην Ιωνία.⁸ Ο εκτουρκισμός της Μικράς Ασίας που άρχισε ο Αλπ Ασλάν στο Μάντζικερτ το 1071, ολοκληρώθηκε από τον Κεμάλ το 1922. Η Κωνσταντινούπολη χάθηκε οριστικά το 1922 και όχι το

⁸ Η λέξη Γιουνάν με την οποία περιγράφεται στην τουρκική γλώσσα ο Έλληνας προέρχεται από την λέξη Ίωνας.

1453. Ο ελληνισμός εκριζώθηκε δια παντός από τα αγιασμένα χώματα στα οποία γεννήθηκαν ένδοξοι πρόγονοί μας, οι οποίοι δημιούργησαν τον κλασσικό πολιτισμό και χάρισαν το φως της γνώσεως στην ανθρωπότητα. Η καταστροφή της Σμύρνης δεν υπήρξε θέλημα του Θεού ή αποτέλεσμα διεθνούς συννομωσίας σε βάρος μας. Η συμφορά ήταν το λογικό επακόλουθο της δικής μας ανοησίας, ανευθυνότητας και ιστορικής μας άγνοιας. Η θλιβερή επέτειος θα πρέπει να μας κατευθύνει στην συνειδητοποίηση των σφαλμάτων μας και την αποδοχή των ιστορικών μας ευθυνών. Εάν δεν βγάλουμε το κεφάλι μας από την άμμο και δεν ομολήσουμε, θα μας βρουν δοκιμασίες χειρότερες από την κατάστροφή της Σμύρνης. Ο εχθρός ελλοχεύει διαρκώς, έτοιμος εκτός των τειχών.

(29 Αυγ. 2017)

Το Ελληνικό Λύκειο Θηλέων Σμύρνης «Διηγώντας τα να κλαίς».

Οι Τρεις Ημέρες της Διασκέψεως του Λονδίνου για την Κύπρο το 1959

«Αν ο Μακάριος θέλει να συνεχίσει τον αγώνα, θα πρέπει ν' αναζητήσει άλλοῦ συμπαραστάτες». Ἡ δήλωση τοῦ Καραμανλῆ μετά τις ἀντιρρήσεις τοῦ Μακαρίου νὰ ὑπογράψει τὴν συμφωνία τὴν 1^η ἡμέρα τῆς διασκέψεως .

Τὴν 17^η, 18^η και 19^η Φεβρουαρίου 1959, στο μέγαρο «Λάνκαστερ» του Λονδίνου, φιλοξενήθηκε ἡ διάσκεψη για τον τερματισμὸ του ἐνόπλου ἀγῶνος τῆς ΕΟΚΑ (Εθνικὴ Οργάνωση Κυπρίων Ἀγωνιστῶν) και τὴν ἀποδοχή τῆς συμφωνίας δημιουργίας τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Στις συσκέψεις συμμετείχαν οἱ πρωθυπουργοὶ του Ἠνωμένου Βασιλείου Χάρολντ Μακμίλαν, τῆς Ἑλλάδος Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς και τῆς Τουρκίας Ἀντνάν Μεντερές. Τον κυπριακὸ λαὸ ἐκπροσωπούσαν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ' και ὁ Τουρκοκύπριος ἡγέτης Φαζίλ Κιουτσούκ. Οἱ συμμετέχοντες καλοῦνταν νὰ υπογράψουν

Ἡ αἴθουσα τῆς Διασκέψεως του Λονδίνου.

τα συμφωνηθέντα μεταξύ Ἑλλάδος και Τουρκίας τὴν 11^η Φεβρουαρίου 1959 (Συμφωνία Ζυρίχης), τα οποία γνώριζαν και εἶχαν ἤδη ἐγκρίνει, ὅπως ἐπίσης τις 7 συμπληρωματικὲς συμφωνίες του Λονδίνου.⁹

Τα Πρώτα Σύννεφα

Ὁ Μακάριος εἶχε δεσμευτεῖ προφορικὰ προς τον Καραμανλῆ ὅτι ἀποδεχόταν τα συνομολογηθέντα στην Ζυρίχη, τα οποία ἀποτελοῦσαν τὴν βάση τῆς συμφωνίας και δεν θα ζητούσε οποιαδήποτε ἀλλαγὴ, ἀλλιώως δεν υπήρχε νόημα νὰ μεταβούν στο Λονδίνο. Ὁ Μακάριος ἀφίχθηκε στην βρετανικὴ πρωτεύουσα τὴν 15^η Φεβρ. συνοδευόμενος ἀπὸ 30 και πλέον

⁹ Οἱ βρετανικὲς συμφωνίες ἀφορούσαν κυρίως τὸ καθεστῶς των βάσεων και τὴν ὀμαλή μετάβαση ἀποχωρήσεως τῆς βρετανικῆς διοικήσεως.

άτομα (ανώτερους κληρικούς, δημάρχους, εκπροσώπους κομμάτων και συντεχνιών). Οι συσκέψεις των Κυπρίων υπήρξαν επεισοδιακές, με αποτέλεσμα να αναγκάσουν την βρετανική κυβέρνηση να ζητήσει γραπτές εγγυήσεις από τον Αρχιεπίσκοπο ότι δεν θα τίναζε την διάσκεψη στον αέρα. Ο Καραμανλής ενημέρωσε το υπουργικό συμβούλιο για τις παλινωδίες του Μακαρίου, το οποίο τον εξουσιοδότησε να πράξει κατά την κρίση του.

Μακάριος- Καραμανλής.

Η Πρώτη Ημέρα

Η διάσκεψη ξεκίνησε την 17^η Φεβρ. στις 11:30 με παρόντες τους υπουργούς εξωτερικών και τους Κύπριους ηγέτες. Στην σύσκεψη ο Μακάριος εξέφρασε τις επιφυλάξεις του, με αποτέλεσμα να ενσπείρει τις πρώτες αμφιβολίες για το αίσιο πέρας της διασκέψεως. Η άφιξη του Καραμανλή στο Λονδίνο αποτέλεσε την αφορμή διακοπής της συσκέψεως, ενώ οι συμμετέχοντες Έλληνες και Κύπριοι μετέβησαν προς συνάντησή του στην ελληνική πρεσβεία. Παρουσία όλων ο Καραμανλής ρώτησε τον Μακάριο πως αντιδρά να υπογράψει, αφού τού είχε δηλώσει ότι συμφωνεί. Η απάντηση που έλαβε ήταν: *«Έχω πρόβλημα συνειδήσεως να αναλάβω περαιτέρω ευθύνες»*. Μετά από αυτό ο Καραμανλής δήλωσε ότι, *«Η στάση του Μακαρίου τερματίζει την κυπριακή πολιτική τής ελληνικής κυβέρνησεως»* και αποχώρησε οργισμένος από την πρεσβεία. Οι συνοδεύοντες τον Μακάριο έδειξαν έκπληκτοι, όταν πληροφορήθηκαν την δέσμευση του προς τον Καραμανλή.

Η Δεύτερη Ημέρα

Η δεύτερη ημέρα της συσκέψεως ξεκίνησε το απόγευμα, λόγω του αεροπορικού ατυχήματος, από το οποίο επέζησε ως εκ θαύματος ο Τούρκος πρωθυπουργός Μεντερές. Ο Μακάριος δήλωσε ότι *«Η συμφωνία αποτελεί καλή βάση, αλλά τὸ καλὸ δὲν σημαίνει αυτόματα ἀποδεκτό»*. Κατά την άποψή του, οι Τουρκοκύπριοι έπαιρναν πολλά. Ο υπουργός ε-

ξωτερικών της Ελλάδος Ευάγγελος Αβέρωφ «άδειασε» τον Μακάριο λέγοντας ότι είχε συνεχή ενημέρωση και είχε δώσει την συγκατάθεση του για όλες τις αποφάσεις. Η εναλλακτική λύση στην προτεινόμενη συμφωνία για μία ανεξάρτητη Κύπρο, ήταν το σχέδιο Μακμίλαν, το οποίο θα κατέληγε στην διχοτόμηση της νήσου, υπό βρετανική κυριαρχία. Η πορεία της διασκέψεως έδειχνε ότι οδηγείτο σε ναυάγιο. Εκείνο το βράδυ ο Μακάριος δέχθηκε πιέσεις από παντού προκειμένου να υπογράψει.¹⁰

Η Τρίτη Ημέρα

Την 19^η Φεβρουαρίου, την τρίτη ημέρα της συσκέψεως ο Μακάριος έκανε στροφή 180 μοιρών και υπέγραψε την συμφωνία. Στην δεξίωση που δόθηκε στο ξενοδοχείο «Κλάριτζ» το ίδιο βράδυ ο Μακάριος πλησίασε χαμογελώντας τον Καραμανλή και του είπε: «Κύριε Πρόεδρε φανταστήκατε ποτέ ότι δεν θά υπέγραφα; «Τότε γιατί μᾶς τὰ κάνατε ὅ-λα αὐτά;» ρώτησε ο Καραμανλής. «Εἶχα τούς λόγους μου» απάντησε ο Μακάριος χαμογελώντας αινιγματικά.

Για τα συμβαλλόμενα μέρη η συμφωνία υπήρξε το αίσιο τέλος ενός επώδυνου συμβιβασμού, που οδήγησε στην δημιουργία του Κυπριακού κράτους. Η συνέχεια απέδειξε ότι ο Μακάριος δεν την θεώρησε ποτέ ως οριστική λύση, αλλά ένα ελιγμό προκειμένου να πετύχει αυτό που οραματιζόταν σαν την τελική νίκη. Η μονομερής καταγγελία της συμφωνίας εκ μέρους του το 1963, αποδείχθηκε ολέθριο σφάλμα. Εξήντα χρόνια μετά την υπογραφή των συμφωνιών Λονδίνου-Ζυρίχης, θεωρώ έωλη οποιαδήποτε πρόβλεψη για την επίλυση του Κυπριακού.

(20 Νοεμ. 2017)

¹⁰ Εκείνο το βράδυ τον παρότρυναν να υπογράψει την συνθήκη: Ο ηγέτης του εργατικού κόμματος Χιού Γκέιτσκελ, η Βασίλισσα Φρειδερίκη, ο Κυβερνήτης της Κύπρου Χιού Φούτ και πολλοί επώνυμοι Κύπριοι. Έχει γραφεί επίσης ότι δέχθηκε πιέσεις από τις βρετανικές μυστικές υπηρεσίες.

Το Νόημα της Θυσίας των Πεσόντων στα Ίμια.

Στα Ίμια φύτρωσε η δάφνη, έλαμψε το φως.

Πιάστηκαν αγκαλιά η Ελλάδα και η Θυσία.

Στα Ίμια έγινε αδελφός

θάνατος και η αθανασία.

Την 31^η Ιαν. 1996, στις 04:00 ελικόπτερο του ΠΝ, υπό δυνατή βροχή, ισχυρό άνεμο και χαμηλή ορατότητα, απογειώθηκε από την φρεγάτα Ναβαρίνο, για τον εντοπισμό των Τούρκων καταδρομέων που είχαν αποβιβασθεί λίγες ώρες πριν στην βραχονησίδα των Δυτικών Ιμίων. Στις 04:50 επαληθεύθηκε η παρουσία Τούρκων καταδρομέων στα Δυτικά Ίμια. Την 05:01 πρωινή το ελικόπτερο κατέπεσε στη θάλασσα, με αποτέλεσμα τον θανάσιμο τραυματισμό του κυβερνήτου Υποπλοιάρχου Χριστοδούλου Καραθανάση, του συγκυβερνήτου Υποπλοιάρχου Παναγιώτη Βλαχάκου και του χειριστού ραντάρ Αρχικελευστού Έκτορος Γιαλοψού.

Το Καθήκον

Ο Υποπλοίαρχος Χριστόδουλος Καραθανάσης 35 χρ. από τον Παπάγο, ο Υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος 32 χρ. από την Λάγια της

*Ο Υποπλοίαρχος
Χριστόδουλος Καρα-
θανάσης.*

Μάνης και ο Αρχικελευστής Έκτορας Γιαλοψός 30 χρ. από την Αφίωνα της Κέρκυρας υπηρέτησαν την πατρίδα με ήθος και εντιμότητα και επιβεβαίωσαν με την θυσία τους την προσήλωση στα υψηλότερα ανθρώπινα ιδανικά. Η πράξη τους τυγχάνει της αναγνώρισεως όλων των λαών ανά τους αιώνες και αποτελεί τον ορισμό του στρατιωτικού καθήκοντος. Η θυσία για την πατρίδα δεν συνιστά καθήκον ή προνόμιο μόνο των στρατιωτικών. Ο πόλεμος πρωτίστως αποτελεί αγώνα ηθικών δυνάμεων και ψυχικής αντοχής τον οποίον διεξάγει ολόκληρο το έθνος και όχι μόνο οι ένοπλες δυνάμεις. Οι στρατιωτικοί όμως επιλέγουν σαν αντικείμενο ενασχολήσεως να προετοιμάζουν τους εαυτούς και τους άνδρες τους, να προσφέρουν και την ζωή τους ακόμη για την υπεράσπιση της πατρίδος. Ο Στρατηγός Μακ Άρθουρ στην αποχαιρετιστήρια ομιλία του στο Ουέστ Πόιντ, στην Σχολή Αξιωματικών του Στρατού των ΗΠΑ, δυο χρόνια πριν το θάνατό του είπε: «Το δικό σας είναι το

επάγγελμα των όπλων, της θελήσεως για νίκη, της βεβαίας γνώσεως ότι στο πόλεμο δεν υπάρχει υποκατάστατο της νίκης, ότι αν χάσετε, το Έθνος θα καταστραφεί, ότι η μεγαλύτερη εμμονή της δημόσιας υπηρεσίας σας πρέπει να είναι το Καθήκον, η Τιμή και η Πατρίδα».

Η Σημαία

Ο Υποπλοίαρχος Χριστόδουλος Καραθανάσης, ο Υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος και ο Αρχικελευστής Έκτορας Γιαλοψός τήρησαν μέχρι κεραίας τον όρκο τους: *«Να υπερασπίζονται μέχρι της τελευταίας ρανίδος του αίματός τους τις σημαίες, να μην τις εγκαταλείπουν μηδέ να αποχωρίζονται ποτέ απ' αυτές»*. Οι σημαίες έχουν καθαγιασθεί από το τίμιο αίμα όλων εκείνων των Ελλήνων που θυσίασαν την ζωή τους, κατά τους αγώνες του Έθνους. Όσο οι σημαίες κυματίζουν η καρδιά του έθνους θα πάλλεται. Οι σημαίες αναπεπταμένες αποδεικνύουν την ύπαρξη εθνικής κυριαρχίας και ελευθερίας.

Αυτοί που έχουν την αρμοδιότητα της λήψεως των αποφάσεων, οφείλουν να έχουν κατά νου ότι με τις πράξεις τους ή τις παραλείψεις τους αναλαμβάνουν τις ευθύνες τους έναντι του έθνους, του ελληνικού λαού και της ιστορίας, από την αδέκαστη κρίση της οποίας ουδείς εξαιρείται. Οι ηγέτες όμως πρέπει να αποδεικνύονται αντάξιοι αυτών που ηγούνται. Ο ηγέτης αποτελεί την πηγή, για να παίρνεις θάρρος, όταν το έχεις χάσει, να ξαναβρίσκεις την πίστη σου, όταν δεν ξέρεις που να στηριχθείς, να βρίσκεις την ελπίδα, όταν βρίσκεσαι σε απόγνωση. Οι μεγάλοι ηγέτες δεν ζητούν από τους άνδρες τους να προχωρήσουν εμπρός επικαλούμενοι υψηλά ιδανικά, απλώς προχωρούν πρώτοι και οι υπόλοιποι τους ακολουθούν. Εις το σχολείο της θυσίας το μόνο μάθημα που διδάσκεται είναι αυτό του παραδείγματος. Η αναγνώριση του αρχηγού δεν επιβάλλεται, αλλά κερδίζεται. Για να την κερδίσεις όμως πρέπει να είσαι και εσύ φτιαγμένος από το ίδιο μέταλλο των γενναίων, αυτών που υπερνικούν τον φόβο του θανάτου. Η αθανασία δυστυχώς έχει ανάγκη από ένα πρόωρο τέλος. Τα τρία γενναία παλληκάρια μας έφυγαν νωρίς για τα Ιλίσια πεδία,

Ο Υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος.

για την χώρα των αθανάτων και των ενάρετών σύμφωνα με τους αρχαίους προγόνους μας.

Ο Ηρωισμός

Ο Υποπλοίαρχος Χριστοδούλος Καραθανάσης, ο Υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος και ο Αρχικελευστής Έκτορας Γιαλοψός έδειξαν σε ό-

Ο Αρχικελευστής Έκτορας Γιαλοψός.

λους τους Έλληνες, τι μπορείς να πετύχεις, ποιος πρέπει να είσαι και τι οφείλεις να πράττεις. Υπάρχουν αρκετοί που τις έννοιες του καθήκοντος προς την πατρίδα, το ήθος και την αρετή τις θεωρούν ξεπερασμένες, αστείες και ενδεχομένως επικίνδυνες. Οι έννοιες αυτές όμως διαμορφώνουν τον χαρακτήρα και σου δίνουν δύναμη να υπερνικήσεις τους φόβους σου και να κερδίσεις την αθανασία. Η ιστορία εκφράζεται με το φρόνημα των μεγάλων στιγμών και για να γραφεί απαιτείται μια στιγμή υπερβάσεως των ανθρωπίνων αδυναμιών. Η αποδοχή αυτών των αρετών δημιουργούν μια στάση ζωής, όπως την περιέγραψε με ενέργεια ο μάρτυρας του Μακεδονικού Αγώνος, Ανθυπολοχαγός πυροβολικού Παύλος Μελάς: *«Άνδρες που περπατούν στην ζωή ευθυτενείς και με γαλήνη, μαθημένοι να πονούν χωρίς να υποφέρουν, να νικούν χωρίς να θριαμβολογούν, να νικούνται χωρίς να μοιρολογούν».*

Ο Υποπλοίαρχος Χριστοδούλος Καραθανάσης, ο Υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος και ο Αρχικελευστής Έκτορας Γιαλοψός είναι ήρωες και οι ήρωες δεν ηττώνται, νίκη δεν είναι απλώς να νικάς, νίκη είναι να αντιστέκεσαι και να πέφτεις. Νικητές είναι μόνο οι εθελοντές του θανάτου, αυτοί που έχουν την δύναμη να τον αντικρύζουν κατάματα. Ο ηρωισμός αποτελεί την δύναμη που μπορεί να διασπάσει τον πυρήνα της ψυχής και να απελευθερώσει την ηθική ενέργεια που απαιτείται ώστε να γίνουν τα αδύνατα δυνατά. Οι πεσόντες απέδειξαν ότι υπάρχουν Έλληνες που δεν έχουν χάσει τις ψυχικές τους δυνάμεις και κρατούν ακόμα ζωντανή την ηρωική ελληνική ψυχή, η οποία σφυρηλατήθηκε εδώ και αιώνες, μέσα στα πονεμένα σπλάχνα της φυλής μας. Ο ελληνικός ηρωισμός έδινε πάντα στο τέλος την λύση στις τραγωδίες μας. Τότε μόνο θα μάς θα μας υπολογίσουν, όταν καταλάβουν ότι είμαστε αποφασισμένοι για όλα,

όταν αποδεχθούμε ότι, προ της σωτηρίας της πατρίδος, δεν υπάρχει όριο προσφοράς. Ο ανδρείος κερδίζει την εκτίμηση και τον σεβασμό, ενώ ο δειλός εισπράττει την περιφρόνηση και τον οίκτο.

Η Αθανασία

Ο Υποπλοίαρχος Χριστοδούλος Καραθανάσης, ο Υποπλοίαρχος Παναγιώτης Βλαχάκος και ο Αρχικελευστής Έκτορας Γιαλοψός εξασφάλισαν αιώνια δόξα και έλαβαν την θέση που τους αρμόζει στο πάνθεο των Ελλήνων ηρώων. Ο Περικλής στον επιτάφιο λόγο τον οποίο εκφώνησε για να τιμήσει τους νεκρούς του δευτέρου έτους του Πελοποννησιακού πολέμου, χαρακτήρισε τον θάνατο για την υπεράσπιση της πατρίδος ως τον πιο τιμητικό. Εάν κλείσουμε για μια στιγμή τα μάτια μας, θα δούμε τους ήρωες μας να πορεύονται σε μια ατέλειωτη σειρά μαζί με άλλους Έλληνες πολεμιστές. Οι στολές και τα όπλα μπορεί να διαφέρουν, το πιστεύω τους όμως είναι πάντοτε ένα. Υπέρτατο καθήκον η σωτηρία της Πατρίδος.

(28 Φεβ. 2018)

*Το μνημείο των πεσόντων στα Ι-
μια, στην πλατεία Ρηγίλλης στην
Αθήνα.*

100+2 Ιστορικά Άρθρα

Ίωάννης Κρασσᾶς

Άντιστράτηγος ε.α

Η λέξη στρατιώτης ετυμολογικά προέρχεται από το ρήμα «στρώννυμι» και αναφέρεται σ' αυτό που δικαιούται «στρωμνής», δηλαδή δύναται να κοιμάται στον στραώνα. Η λέξη οπλίτης προέρχεται απ' αυτόν που φέρει «το όπλον» που στην αρχαία ελληνική σημαίνει η ασπίδα και αναφέρεται στους «βαρέως οπλισμένους οπλίτες του πεζικού», από τους οποίους συγκροτείται η φάλαγγα. Η αγγλική λέξη «soldier» που χρησιμοποιείται για το στρατιώτη, προέρχεται από την λατινική λέξη σολδίο (solidus) που περιγράφει το ρωμαϊκό νόμισμα, το οποίο αποτελούσε την ημερησία αποζημίωση του επ' αμοιβή στρατιώτου. Σε κάθε περίπτωση ο στρατιώτης οφείλει να εκτελέσει το καθήκον του, το οποίο διαχρονικά δια τον Έλληνα στρατιώτη είναι η υπεράσπιση της πατρίδος του.

ISBN 978-960-93-9932-6

Copyright Απρίλιος 2018: Ίωάννης Κρασσᾶς